

Stödmaterial för Svenska som andraspråk

Reviderad februari 2020

Innehåll

Svenska som andraspråk inom BUF.....	1
Svenska eller svenska som andraspråk.....	1
Svenska som andraspråk i Lgr 11.....	2
Systematiskt kvalitetsarbete inom BUF.....	3
Språkutveckling ur ett flerspråkigt perspektiv.....	3
Faktorer som påverkar andraspråksinlärning.....	4
Modersmålets roll för andraspråksutveckling.....	5
Språkets bas och utbyggnad.....	5
Vardags- och skolspråk.....	6
Bygga Svenska.....	7
Till Rektor - Att organisera undervisning i svenska som andraspråk.....	7
Rektors ansvar.....	7
Syftet med undervisningen.....	8
Systematiskt kvalitetsarbete.....	8
Organisation.....	9
Till Svenska som andraspråklärare - Att organisera undervisning i svenska som andraspråk..	12
Syftet med undervisning i svenska som andraspråk.....	12
Stöd för undervisning i svenska som andraspråk.....	13
Framgångsfaktorer för undervisning i svenska som andraspråk.....	15
Uppföljning.....	16
Lästips.....	18
Länkar.....	18
Referenser.....	19
Blanketter.....	20
Bilaga – Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva).....	21

Svenska som andraspråk inom BUF

Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

Enligt **Skolförordningen SFS 2011:185 5 kap 14 §** ska undervisning i svenska som andraspråk anordnas, om det behövs, för

1. Elever som har ett annat språk än svenska som modersmål,
2. Elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och
3. Invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare.

Det är **rektor som beslutar** om undervisning i svenska som andraspråk för en elev. Beslutet att en elev har rätt till undervisning i Svenska som andraspråk kan inte överklagas.

BUF's blankett "Beslut om svenska som andraspråk" fylls i och sparas i elevakten.

Se Blanketter sid 20.

Svenska eller svenska som andraspråk

Rektors beslut kring vilken kursplan en elev ska följa bör grunda sig på en kvalitativ kartläggning och analys av elevens språkkunskaper i svenska samt övriga ämnen. En elev vars kognitiva utvecklingsnivå är högre än den språkliga, dvs. har svårigheter att språkligt tillgodogöra sig och utveckla kunskaper i ämnen så som matematik, SO och NO, behöver oftast undervisning i svenska som andraspråk. Rektor behöver relativt snabbt fatta ett korrekt beslut så att eleven får den undervisning som eleven har rätt till. Svenska som andraspråk är ett behovsprövat ämne och det krävs att man kontinuerligt tar ställning till om elevens behov kvarstår.

Rektor beslutar om en elev skall byta från Svenska som andraspråk till Svenska grundat på kartläggning och analys av elevens språk- och kunskapsutveckling. BUF's blankett "Beslut om att avsluta svenska som andraspråk" fylls i och sparas i elevakten. Se Blanketter sid 20.

"Det kan mycket väl vara så att eleverna klarar av att umgås med kamrater, men de vet inte hur man går tillväga när en text innehåller en del obekanta ord eller hur man bygger upp och skriver texter av olika slag."

(Hajer, 2004)

Svenska som andraspråk i Lgr 11

Undervisningen i svenska som andraspråk ska ge eleverna rika möjligheter att kommunicera på svenska utifrån sin kunskapsnivå. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier.

Undervisningen i svenska som andraspråk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Välja och använda språkliga strategier.
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

Kursplanerna för svenska och svenska som andra språk är likvärdiga men innehåller också vissa skillnader med syfte att stödja olika utvecklingsprocesser i elevernas språk-, läs- och skrivutveckling. Nationellt Centrum för Andraspråk. ”Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva)”. Bilaga 1.

Systematiskt kvalitetsarbete inom BUF

Det systematiska kvalitetsarbetet inom BUF utgår från Skolverkets Allmänna råd. Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att huvudmän, förskole- och skolenheter **systematiskt och kontinuerligt** ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Verksamhetens resultat behöver dessutom följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad **vetenskap och beprövad erfarenhet** lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning.

Systematiskt kvalitetsarbete för Svenska som andraspråk

Utvärdering och uppföljning ska göras i Svenska som andraspråk precis som i övriga ämnen. Det är viktigt att särskilja Svenska och Svenska som andraspråk från varandra eftersom det är två olika ämnen. I det systematiska kvalitetsarbetet handlar det om att kontinuerligt utvärdera undervisningen i det specifika ämnet och söka efter förbättringsåtgärder och utvecklingsmöjligheter.

Språkutveckling ur ett flerspråkigt perspektiv

Det svenska samhället har genom åren blivit allt mer etniskt och språkligt heterogent, och klassrummen härigenom mer mångkulturella än de någonsin tidigare varit. I genomsnitt har nästan 30 procent av eleverna i grundskolan ett annat modersmål än svenska, och antalet modersmål bland eleverna uppgår till bortåt 150 olika språk. Samtidigt ökar språkets betydelse i samhället. I skolan, på arbetsplatsen och i samhället i stort ställs allt högre krav på förmågan att ta emot och ge muntlig och skriftlig information. (Skolverket, 2019).

Totalt sett hade 1635 elever i Halmstad kommun beslut om svenska som andraspråk juni 2019. Det motsvarade 15,5 procent av eleverna i grundskolan.

För flera av dessa elever är det helt naturligt att använda mer än ett språk dagligen. **Flerspråkighet** är en tillgång både för individen och för samhället. En väl fungerande språk-, läs- och skrivförmåga är en förutsättning för att alla barn och elever ska ha en möjlighet att nå den kunskap, trygghet och framtidstro som de har rätt till. Tillgång till en rik flerspråkighet och en väl fungerande läs- och skrivförmåga är en rättvise- och demokratifråga då dessa är förutsättningar för det livslånga lärandet.

När barn och elever kommer till skolan har de olika förutsättningar utifrån det de under förskoleåldern förvärvat genom arv och miljö. Redan i 6-årsåldern kan det vara stora skillnader mellan språkstarka och språksvaga barns ordförråd. Ordförrådet som barn har vid skolstart kan variera mellan 8 000 och 10 000 ord. Denna skillnad ökar sedan proportionellt om det inte sätts in tidiga riktade insatser.

Barn och elevers språk-, läs- och skrivutveckling påverkas också i hög grad av den språk- och lärmiljö som de möter i förskola och skola.

Forskning visar att **lärares kompetens** inom läs- och skrivinlärning och svenska som andraspråk spelar en avgörande roll. Den tidiga läs- och skrivinlärningen och undervisningen i svenska som andraspråk har en avgörande betydelse för elevernas fortsatta skolgång. (Eklöf & Kristensson, 2012)

Det finns betydande **skillnader i skolresultat** mellan elever med svenska som modersmål och elever med annat modersmål än svenska. Avgångsbetygen vårterminen 2019 för Halmstad kommuns elever i svenska och svenska som andraspråk visade på en stor skillnad. 44,7 procent av eleverna som läst Svenska som andraspråk fick betyget F mot 3,4 procent som läst Svenska.

Skolverkets statistik från läsåret 2018/19 för hela Sverige visar att 63,6 procent av eleverna som läser ämnet i årskurs 9 har fått godkänt betyg (A–E), vilket är lägst andel av alla grundskoleämnen. Lärarens förhållningssätt, attityder och val av arbetssätt har en avgörande betydelse för all kunskapsutveckling och kanske i synnerhet för flerspråkiga elever. Den avgörande faktorn för att flerspråkiga elever ska nå skolframgång är att de erövrar ett välfungerande språk för olika sammanhang, och detta kan enbart ske genom professionella lärare som givits de rätta förutsättningarna.

Att utveckla ett andraspråk liknar på många sätt förstaspråksutvecklingen. De delar av ett språk som utvecklas sent i förstaspråket gör även så i andraspråket. Oavsett språk sker inlärning av ord och begrepp före böjningsformer och meningsbyggnad. Samma språkutvecklingsprocess som eleven genomgått i sitt/sina förstaspråk går eleven igenom senare i det nya språket. Erfarenheten av att ha lärt sig olika språk tidigare gynnar eleven när nya språk skall läras in och denna process går därför ofta fortare. (Skolverket, 2012).

Faktorer som påverkar andraspråksinlärning

- Ålder vid inflyttning
- Elevens förstaspråk och dess likheter med svenska
- Flerspråkighet (två eller flera språk)
- Tidigare skolgång
- Förstaspråkets status
- Andraspråkets status
- Motivation
- Inlärningsstil och hur den tas tillvara i undervisningen
- Lärares förhållningssätt till flerspråkighet och mångkultur
- Lärares förväntningar på flerspråkiga elevers skolprestationer

(Skolverket, 2012)

I ämnet svenska som andraspråk, precis som i övriga ämnen, kan det vara stor spridning på kunskapsnivån hos eleverna. Alla elever måste ges möjlighet att utvecklas och utmanas inom ämnet. Svenska som andraspråk är ett ämne med en egen kursplan och ska inte ses som en anpassning eller ett särskilt stöd. En elevs **övergång** till att istället läsa svenska måste föregås av en **omfattande kvalitativ kartläggning och analys**. Se stycket *Svenska eller svenska som andraspråk*.

Undervisningsgrupper inom ämnet svenska som andraspråk är ofta heterogena ur ett språkligt, kulturellt och socialt perspektiv. En grupp kan innefatta elever som är födda i Sverige, elever som varit i Sverige i ett flertal år och elever som nyligen kommit till Sverige. Lärare som undervisar flerspråkiga elever behöver skaffa sig kunskap om elevernas liv och uppväxtvillkor för att kunna **möta olika behov** och för att **utforma undervisningen** i skolan. I gruppen flerspråkiga elever finns de som nyligen anlät till Sverige och som kan ha hunnit utveckla basen på modersmålet men i stort sett saknar kunskaper i svenska. Dock kan även elever som är födda i Sverige och har haft kontakt med det svenska språket under sin uppväxt genom förskolan, ha brister i basen på svenska, särskilt i de områden där eleven mest använt sitt modersmål.

Modersmålets roll för andraspråksutveckling

Meltzer och Hamann visar att ett välutvecklat modersmål stödjer lärandeprocessen på andra språk. Att kunna flera språk är en resurs (Skolverket, 2012). En fungerande modersmålsundervisning och studiehandledning gynnar elevernas andraspråksinhämtande. Jim Cummins menar bland annat att tvåspråkiga barn utvecklar en djupare förståelse för språk och ett mer flexibelt sätt att tänka. Han säger vidare att om eleverna utsätts för en effektiv modersmålsundervisning ökar deras resultat i skolan vilket därmed pekar på vikten av en välfungerande modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet (Cummins, 2001).

Språkets bas och utbyggnad

Åke Vibergs begrepp *bas och utbyggnad* används för att beskriva utvecklingen av ett modersmål. Språkinläringen startar från födseln. Barn tillägnar sig de flesta av språkets regler för hur man bygger meningar och satser automatiskt. Basen lärs in i ett naturligt sammanhang, utan vidare reflektion.

Basen

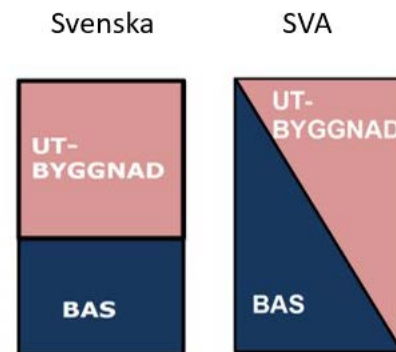
- Barnet behärskar omedvetet alla ljud i språket.
- Barnet har ett gott uttal.
- Barnet behärskar språkets grundläggande grammatik
- Barnet deltar och gör sig förstådd i samtal
- Barnet kan hålla ihop en berättelse (röd tråd)
- Barnet har mellan 8 000 och 10 000 ord före skolstart.

Utbyggnaden börjar utvecklas i samband med att läs- och skrivinläringen påbörjas.

Utbyggnaden

- Eleven utökar sin genrerepertoar
- Eleven utökar sitt ordförråd
- Eleven utvecklar det formella språket
- Eleven lär sig ett ämnesspecifikt språk både i tal och i skrift

Svenska som andraspråksundervisningen måste utveckla både bas och utbyggnad parallellt eftersom flerspråkiga elever i varierande grad saknar delar av eller hela basen. (Olofsson och Sjöqvist, 2013)

Vardags- och skolspråk

Vardagsspråk är det språk elever tillägnar sig hemma, tillsammans med familj och vänner. Typiskt för vardagsspråket är att betydelsen av ordet kommer först och benämningar av ordet kommer sist.

Ex:

Cesar: man lär sig namnet på familjens hund.

Familjens hund: man förstår att Cesar är ett namn på familjens hund,

Husdjur: man förstår att Cesar är ett husdjur. (Skolverket, 2012)

I vardagsspråket befästs begreppens kulturella innebörd. I Sverige har polis en positiv klang medan det i andra språk kan vara förknippat med våld och förtryck. Vi växer även in i kulturens sätt att tänka, handla och sätta ord på det som händer i vardagen. Innan barnet börjar i förskola/skola har det en kulturell och språklig bas att stå på. (Olofsson & Sjöqvist, 2013)

Elever lär **skolspråket** i mer formella situationer. Först lär barn begrepp för fenomen, företeelser och processer och därefter skapas innehåll genom att olika texter bearbetas. Förståelsen växer fram och därmed får även begreppen mening.

- Eleven kan förklara världen på ett vetenskapligt sätt (eleven ska inte bara benämna utan förstå).
- Undervisningen anpassas till vilken årskurs som undervisas i.
- Skolspråket är skriftspråksbaserat och kännetecknas av abstraktion, generalisering, kategorisering, argumentation och reflektion. Detta betyder att skolspråket är opersonligt och distanserat.
- Skolspråket är egentligen flera språk. Eleven möter olika typer av texter eller genrer i olika ämnen med varierande abstraktionsnivå.

En elev kan lära sig behärska vardagsspråket på ett nytt språk på ett till två år. Elever med ett bra vardagsspråk på andraspråket anses ha ett yttflyt. Elever med ett bra vardagsspråk "lurar" ofta lärare och sig själv. När eleven har ett bra vardagsspråk visar eleven upp en kommunikationsförmåga, men den är inte tillräcklig för att klara av skolspråket. Eleven behöver ett djup för att fullt ut lära sig sitt andraspråk och inhämta ämneskunskaper i alla skolämnen (skolspråket).

Generellt tar det mellan sex och åtta år för en elev att lära ett skolspråk. Att lära in vardags- och skolspråk parallellt är många gånger en utmaning för flerspråkiga och nyanlända elever. För att möjliggöra en god språk- och kunskapsutveckling måste ett andraspråkligt förhållningssätt råda i alla ämnen (Skolverket, 2012).

Bygga Svenska

Bygga svenska är ett bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling i svenska i riktning mot utbildningens mål. Det är ett bedömningsstöd för alla lärare som undervisar nyanlända elever i grundskolan och gymnasieskolan. Materialet finns för årskurserna 1–3, 4–6 och 7–9 i grundskolan samt för gymnasieskolans introduktionsprogram. Det innehåller en bedömningsmodell med beskrivningar av elevens språkutveckling i svenska i fem steg, samt elevuppgifter, bedömningsanvisningar och bedömda elevexempel finns på Skolverkets webbplats, bedömningsportalen. **Materialet är obligatoriskt att använda på alla nyanlända elever årskurs 1 - 9 i Barn och ungdomsförvaltningen sedan augusti 2019.** Det kan med fördel användas parallellt med Skolverkets andra bedömningsstöd.

Kunskaper i svenska är viktiga för att ta till sig den övriga undervisningen i skolan och för att kunna vara delaktig i samhället. En kontinuerlig uppföljning av elevernas kunskaper, framför allt i svenska, är också avgörande för att kunna utforma utbildningen efter de nyanlända elevernas individuella förutsättningar och behov. Detta material ger lärare möjlighet att observera och systematiskt iakttä elevernas förmågor inom olika områden som har betydelse för andraspråkutvecklingen. Observationerna/bedömningarna sker utifrån det eleverna gör under lektionstid i det ordinarie skolarbetet, det är inget extra som ska göras för bedömning. Med hjälp av materialet kan lärare få syn på och utveckla den egna undervisningen.

Det är svenska som andraspråkläraren eller den person som undervisar nyanlända elever i svenska som andraspråk som ansvarar för att göra bedömningarna. Det är hela skolans angelägenhet att vara insatt i elevernas språkutveckling som sammanställs i Bygga Svenska.

Till Rektor - Att organisera undervisning i svenska som andraspråk

Rektors ansvar

För att svenska som andraspråksundervisningen skall vara ändamålsenlig och hålla hög kvalitet är det av vikt att rektor har kunskap om beslut, lagar, förordningar samt har svenska som andraspråkslärarkompetens. Rektor behöver känna till vad som står i skolförordning och läroplan och behöver skapa goda förutsättningar för personal och elever för att frambringa en god arbetsmiljö som ger förutsättningar för bästa möjliga kunskapsutveckling.

Syftet med undervisningen

Syftet med undervisningen är att ge elever som har annat modersmål än svenska möjlighet till stöttning i sin andraspråksutveckling. Huvuddragen i kursplanerna för svenska och svenska som andraspråk är lika men det finns några skillnader som är av betydelse för elever med annat modersmål. I syftestexten gällande kursplan för svenska som andraspråk i Lgr 11 tillkommer att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att **välja och använda språkliga strategier** och användandet av dessa ingår även i kunskapskraven, d.v.s. eleverna blir bedömda i förmågan att använda språkliga strategier.

Systematiskt kvalitetsarbete

I det systematiska kvalitetsarbetet handlar det om att kontinuerligt **följa upp och kartlägga, analysera, planera och genomföra**. Dessa moment ska göras i svenska som andraspråk precis som i övriga ämnen. Utvärdering och uppföljning ska göras i svenska som andraspråk precis som i övriga ämnen. Det är viktigt att särskilja svenska och svenska som andraspråksundervisning från varandra eftersom det är två olika ämnen med egen kursplan.

När en omfattande kartläggning och analys görs ska detta dokumenteras. Resultatet av en kartläggning av en elevs språkutveckling kan med fördel dokumenteras i Bygga Svenska i mallen som heter Sammanställning. **Sammanställningen av det kartläggningsarbete som gjorts läggs som bilaga till beslut som fattas kring eleven**. För nyanlända elever används en individuell studieplan som en del av dokumentation kring språkbehov och språkutveckling.

Kartläggning av elevers behov av svenska som andraspråk

Det är att rekommendera att pedagogerna i förskoleklass dokumenterar elevens språkutveckling så att rektor vid terminsstart i årskurs 1 har ett bedömningsunderlag att utgå ifrån. Om pedagogerna inte själva har den kompetens som krävs för att göra en analys av elevens andraspråksutveckling bör en svenska som andraspråkslärare konsulteras. Bedöm i första hand de elever som kommit längst i andraspråksutvecklingen, det som i Bygga svenska kallas "ett avancerat språk", steg 5 då det är dessa elever som kan vara aktuella för ett framtida byte.

Som hjälp till analys av den insamlade dokumentationen bör Bygga Svenska användas. Materialet används för att ge en indikation på om en elev ska läsa svenska som andraspråk eller inte. Om en elev befinner sig på steg 5 i Bygga svenska skulle det kunna vara en indikation på att eleven inte längre har behov av undervisning i ämnet.

Att genomföra bedömningar av elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk sker kontinuerligt i det systematiska kvalitetsarbetet. En kvalitativ bedömning av en elevs andraspråksutveckling tar tid och måste få göra det. Viktigt är att avsätta tid för ändamålet samt fylla i underlaget i Bygga svenska. En rekommendation är att eventuella byten sker vid stadieskifte eftersom ny kursplan påbörjas då.

Sammanfattningsvis bör skolan utreda följande

- föräldrars och elevers bakgrund och förväntningar
- elevens läs- och skrivförmåga samt kunskaper i modersmålet, svenska och i andra språk
- elevens kunskaper i alla ämnen beträffande begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning
- elevens språkanvändning i hemmiljön
- familjens sociokulturella bakgrund
- vad och hur eleven tidigare lärt, för att förstå elevens tänkande

(SPSM, 2019)

Föräldrars och elevers bakgrund och förväntningar ska inte påverka det beslut som tas på skolan om eleven ska läsa enligt endera kursplanen. Däremot är det viktigt att veta vilka förväntningar som finns för att på ett bra sätt kunna motivera och underbygga de beslut som de berörs utav och därigenom ge ett gott bemötande.

Organisation

Organisationen av svenska som andraspråksundervisningen kan se olika ut beroende på hur många elever som har ämnet och går på respektive skola och hur elevunderlaget bland dessa elever ser ut. Undervisningen på en skola med många nyanlända kan behöva organiseras på ett sätt och på en skola utan nyanlända elever kan svenska som andraspråk behöva organiseras på ett annat sätt. Barn- och ungdomsförvaltningen förespråkar en organisation i åk 4-9 då de två ämnena svenska och svenska som andraspråk skiljs åt. På skolor där svenska och svenska som andraspråk undervisas separat och/eller parallellt med varandra har man kunnat se ett bättre systematiskt kvalitetsarbete samt att undervisningen i högre grad erbjuder eleverna det de har rätt till. Svenska som andraspråk anordnas däremot med fördel integrerat i årskurserna 1-3. Oavsett hur en skola väljer att organisera undervisningen i svenska som andraspråk är det några punkter som rektor måste ta hänsyn till:

- Elevens bästa är alltid i fokus. Det är inte lärarens bästa eller någon annan anledning som ska avgöra hur undervisningen ser ut. Elevens ska ha svenska som andraspråk för att eleven har behov av det och det är skolans skyldighet att erbjuda adekvat undervisning. En elev som har behov av svenska som andraspråk, men kommit långt i sin språkutveckling, tjänar inte på att byta till svenska.
- Alla elever som undervisas och bedöms i svenska som andraspråk ska också ha ett sva-beslut. Länk till blankett finns på sidan 18 (Elever med sva-beslut genererar en högre skolpeng).
- Om en elev har ett sva-beslut ska också eleven ha undervisning utifrån kursplanen i svenska som andraspråk. Detta ska synas i verksamheten och i det systematiska kvalitetsarbetet. Svenska som andraspråk är inte detsamma som språkstöd eller specialundervisning mm. Det är ett eget ämne med en egen kursplan.

- Den personal som är behörig i svenska som andraspråk skall ges tid och förutsättningar att arbeta med ämnet. Delar av svenska som andraspråklärares uppdrag är att arbeta konsultativt eller handledande kopplat till undervisningen för flerspråkiga elever i andra ämnen.
- Elever som läser svenska som andraspråk följer samma timplan som de som läser svenska. Svenska som andraspråk kan därför inte anordnas på bekostnad av andra skolämnen.
- Elever som läser svenska som andraspråk kan även erbjudas att läsa ämnet som språkval istället för de moderna språken. Språkvalet ersätter inte den ordinarie timplanen.

Exempel på vinster och utmaningar genom olika organisationsmodeller

Undervisning med Svenska och Sva integrerat/i samma klassrum

Vinster

- Integration
- Undervisningen utmanar de elever som kommit långt i sin språkutveckling
- Inget ”vi-dem” perspektiv
- Eleven behöver inte flytta på sig fysiskt
- Ekonomiskt, färre lärare behövs i och med färre grupper

Utmaningar

- Förutsätter att läraren undervisar i två ämnen parallellt
- Läraren planerar och utformar undervisningen utifrån två kursplaner så att alla får det de har rätt till, dvs både bas och utbyggnad
- Läraren känner till skillnader i syfte och centralt innehåll – inte bara i kunskapskraven
- Läraren har kompetens i språkutveckling både för första- och andraspråkstalande
- Läraren utmanar andraspråkseleven i att inte inta en passiv roll i helklass då den är i språkligt underläge
- Elever med svenska som förstaspråk kan bli understimulerade
- Läraren behöver ha koll på vad som är vad i SKA och bedömning

Undervisning i separata grupper

Vinster

- Undervisning i ett ämne gynnar att läraren kan bedriva en mer individualiserad undervisning, fler möjligheter för eleven att interagera och fler tillfällen att uttrycka sig muntligt och skriftligt

- Eleven vågar ta risker utan att behöva vara i språkligt underläge gentemot kamrater
- Svenska som andraspråk är inget stödämne, ämnet får högre status

Utmaningar

- Läraren ger utmaning och stimulans för elever på olika språkliga nivåer
- Lärarna får eleverna att känna sig inkluderade i en exkluderande miljö, dvs att exempelvis få eleverna att inte känna sig uteslutna ur sin klass och motivera ämnets betydelse för deras skolgång

Utmaningar oavsett organisationsmodell

- Att ge de mest nyanlända adekvat undervisning då kursplanen i svenska som andraspråk inte är anpassad för dem (Nationellt centrum för svenska som andraspråk, 2019)

Frågeställningar att utgå ifrån för ökad kvalitet inom svenska som andraspråk:

- I vilken utsträckning skapar rektor organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet?
- I vilken utsträckning gör rektor en bedömning av god kvalitet avseende elevernas behov av svenska som andraspråk?
- I vilken utsträckning genomförs undervisningen i svenska som andraspråk enligt kursplanen och med god kvalitet? (Skolinspektionen, 2020)

Till Svenska som andraspråkslärare - Att organisera undervisning i svenska som andraspråk

Syftet med undervisning i svenska som andraspråk

Huvuddragen i kursplanerna för svenska och svenska som andraspråk är lika men det finns några skillnader som är av stor betydelse för elever med annat modersmål. I syftestexten gällande kursplan för svenska som andraspråk i Lgr 11 tillkommer att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att **välja och använda språkliga strategier** och användandet av dessa ingår även i kunskapskraven, d.v.s. eleverna blir bedömda i förmågan att använda språkliga strategier.

Kortfattad sammanfattning av skillnader mellan svenska som andraspråk och svenska:

Svenska som andraspråk	Svenska
<p>Större fokus på ord och begrepp:</p> <p>Böjningsformer och meningsbyggnad</p> <p>Ords betydelseomfång och kategorisering jämfört med modersmålet</p> <p>Ämnesspecifika ord och begrepp</p> <p>Vardagsspråkets ord och begrepp</p> <p>Synonymer- motsatser</p> <p>Klassificering av ord</p> <p>Hur ord bildas</p> <p>Lånord</p> <p>Större fokus på språkliga strategier:</p> <p>För att lyssna</p> <p>För att förstå</p> <p>För att muntligt göra sig förstådd</p> <p>När det egna svenska språket inte räcker till</p> <p>För att uppmärksamma språkliga missförstånd</p>	<p>Språkbruk i Sverige och Norden:</p> <p>Varianter på regionala skillnader i talad svenska</p> <p>Kännetecknande ord och begrepp i de nordiska språken</p> <p>Skillnader och likheter mellan de nordiska språken</p> <p>Nationella minoritetsspråk i Sverige</p> <p>Språkbruk genom tiderna:</p> <p>Hur språket har förändrats över tid</p> <p>Språkets ursprung</p> <p>Språkets särdrag</p>
<p>Uttal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uttal - Betoning 	

<ul style="list-style-type: none"> - Prosodi (satsmelodi) - Samband mellan betoning och betydelse - Olika variationer av talad svenska 	
---	--

Stöd för undervisning i svenska som andraspråk

Det tar de flesta mellan sex och åtta år att utveckla ett språk som fungerar i alla situationer, i alla skolämnen.

”I arbetet med revideringen av kursplanerna har därför en utgångspunkt varit att elever som läst svenska som andraspråk under hela grundskoletiden ska ha utvecklat ett språk som gör att de kan välja att läsa svenska på gymnasiet”.

(Nationellt centrum för svenska som andraspråk)

Skolan bör utreda följande:

- föräldrars och elevers bakgrund och förväntningar
- elevens läs- och skrivförmåga samt kunskaper i modersmålet, svenska och i andra språk
- elevens kunskaper i alla ämnen beträffande begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning
- elevens språkanvändning i hemmiljön
- familjens sociokulturella bakgrund
- vad och hur eleven tidigare lärt, för att förstå elevens tänkande

(SPSM, 2019)

Föräldrars och elevers bakgrund och förväntningar ska inte påverka det beslut som tas på skolan om eleven ska läsa enligt endera kursplanen. Däremot är det viktigt att veta vilka förväntningar som finns för att på ett bra sätt kunna motivera och underbygga de beslut som de berörs utav och därigenom ge ett gott bemötande.

Kartläggning av yngre elevers behov av svenska som andraspråk

Det är att rekommendera att pedagogerna i förskoleklass på olika sätt dokumenterar elevens språkutveckling så att rektor vid terminsstart i årskurs 1 har ett bedömningsunderlag att utgå ifrån. Om pedagogerna inte själva har den kompetens som krävs för att göra en analys av elevens andraspråksutveckling bör svenska som andraspråksläraren konsulteras. Bedöm i första hand de elever som kommit längst i andraspråksutvecklingen, det som i Bygga svenska kallas "ett avancerat språk", steg 5 då det är dessa elever som kan vara aktuella för ett framtida byte.

Vid bedömning av yngre elever är det främst det muntliga språket som språkutvecklingsanalysen utgår från. Det är viktigt att observera elever i olika sammanhang; i undervisning, på raster och i fritidshem eftersom de använder språket på olika sätt i olika situationer. Det underlättar att göra språkutvecklingsanalyser på de elever man känner och har i undervisning eftersom många elever tenderar att vara mer öppna i samtal med vuxna som de har en relation till.

En kartläggning av en elevs behov av Svenska som andraspråk består av följande delar: observation, dialog med elev, bedömningsstöd samt underlag från den ordinarie undervisningen.

Exempel på material att använda

- Detaljrika bilder som väcker elevernas intresse.
- Bildserier som eleverna kan få samtala om och lägga i ordning.
- Ett antal böcker (skönlitteratur och fakta) att läsa tillsammans och samtala om.
- Olika spel och språkövningar (Språkmosaik)
- Bokstavskänedom, helordsläsning, läsning av nonsensord och att identifiera fonem i olika bilder/ord kan göras vid behov.
- Hitta språket och det nationella bedömningsstödet i årkurs 1 – 3.

Kartläggning kan ske både på gruppnivå och enskilt. Samtal kan behöva spelas in vid behov. Den information man samlar in om elevernas språkutveckling kan med fördel dokumenteras i Bygga svenska så att all bedömning finns på samma ställe.

Kartläggning av äldre elever

Kartläggning av äldre elevers språkutveckling kan göras på liknande sätt som med de yngre eleverna. En skillnad är att en analys även behöver göras utifrån elevens skriftliga förmåga.

- Hitta bilder/texter/ämnen som berör, provocerar eller engagerar.
- Få fram samtal inom olika språkliga domäner och inom de olika skolämnena.
- Använd med fördel bilder och material från Skolverkets kartläggningsmaterial för nyanlända elever steg 3.
- Använd texter på olika språkliga nivåer som eleverna läser själva och svarar på olika typer av läsförståelsefrågor både muntligt i textsamtal och skriftligt. För elever på högstadiet är *Spegla språket textsamling* ett bra material att använda sig av.
- Låt eleverna kortskriva kring olika frågeställningar som dyker upp i samtalen eller i de texter ni använder. Använd öppna frågor som engagerar eleverna.
- Låt eleverna skriva längre texter utifrån bestämda texttyper.
- *Nya Språket lyfter!* För årkurs 1 – 6 och *Språket på väg* för årkurs 7 – 9.
- Material från frisläppta nationella prov, inte bara i svenska/sva utan även i so- och no-ämnen om man har elever som har kommit långt i språkutvecklingen.

Som hjälp till analys av den insamlade dokumentationen bör Bygga Svenska användas. Bygga Svenska används för att ge en indikation på om en elev ska läsa svenska som andraspråk eller inte. Om en elev befinner sig på steg 5 i Bygga svenska skulle det kunna vara en indikation på att eleven inte längre har behov av undervisning i svenska som andraspråk.

Att genomföra bedömningar av elevers behov av undervisning i svenska som andraspråk sker kontinuerligt i det systematiska kvalitetsarbetet. En kvalitativ bedömning av en elevs andraspråksutveckling tar tid och måste få ta tid. Viktigt är att avsätta tid för ändamålet samt fylla i underlaget i Bygga svenska. En rekommendation är att eventuella byten sker vid stadieskifte eftersom ny kursplan påbörjas då och de nationella proven är nyligen genomförda.

Framgångsfaktorer för undervisning i svenska som andraspråk

Höga förväntningar

Genom att utgå från vad eleverna kan och utmana dem därifrån. Se elevernas möjligheter och inte vad de inte kan.

Flexibilitet

Genom att använda olika verktyg på samma lektion, i samma klassrum och vid behov förändra undervisningen.

Kompetens

Genom att ha kompetens inom undervisningsområdet.

Undervisning i kontextrika sammanhang

Undervisningen bör knyta an innehållet till vardagslivet och ge eleven vardagliga ord och uttryck samt främja alla sinnen. Ett exempel kan vara man bjuder in skolsköterskan när man arbetar under temat kärlek för att berätta om vad som händer i kroppen när man är kär. Det skapar en bredare förståelse vilket gynnar eleven i det fortsatta arbetet. Studiebesök kan göras som en koppling till det man läser. Läraren kan även koppla ämnet till något aktuellt som händer i dag, till en bild, nyhetsartikel eller kort film.

Organisera en rik klassrumsinteraktion

Genom att undervisa eleverna i hur man interagerar i helklass, grupp och individuellt, och ge eleverna rika möjligheter att träna på detta.

Stöttning

Begreppet stöttning är en andraspråksterm som inte återfinns i skolförfattningarna. Det är en svensk översättning av den engelska termen scaffolding. Stöttning i det här sammanhanget är ett temporärt stöd som läraren, en kamrat, stödmall eller dylikt ger för att eleven ska kunna utveckla och använda nya begrepp, kunskaper och förmågor. Läraren ska upprätthålla en kognitiv nivå som i högre grad är i paritet med elevens ålder och mognad och inte behöva göra avkall på ett relevant och motiverande innehåll. (Bygga svenska, 2017)

Läraren kan till exempel använda sig av semantiska fält vid ordförklaringar, visuellt stöd, digitala verktyg, modersmålet, stödmeningar och exempeltexter. Att sätta upp aktuella begrepp, stödmallar etc på väggarna kan vara ett sätt att ge eleven stöttning

Uppföljning

Förslag på frågeställningar:

- Vad är det som fungerar?
 - Varför fungerar det?
 - Fungerar det för alla elever/ elevgrupper? Varför/ varför inte?
- Vad är det som inte fungerar?
 - Varför fungerar det inte?
 - Hur kan undervisningen ändras för att det ska fungera?
- Vad visar bedömningarna i Bygga Svenska?
 - Var befinner sig eleverna?

Skolan bör genomföra återkommande kvantitativa kartläggningar på eleverna. Genom dessa kan skolan få syn på om undervisningen utvecklas utifrån det man fokuserar på och kan också följa elevers progression i sitt lärande. Uppföljning och kartläggning behöver ske parallellt, på individ-, grupp och skolnivå.

Analysera

Analysen bygger på uppföljningen och kartläggningen. Det är viktigt att analysen handlar om de stora delarna av undervisningen istället för detaljer.

Exempel:

Analysera elevernas förmåga att skriva olika typer av texter (helhet) istället för elevernas förmåga att använda skiljetecken och stor bokstav (detalj). När man bedömer exempelvis elevernas förmåga att skriva olika typer av texter får man in detaljerna som att använda skiljetecken och stor bokstav.

Om det är få svenska som andraspråkselever och/eller få svenska som andraspråklärare på skolan är det önskvärt att man analyserar tillsammans med en annan skola för att vidga diskussionen och perspektiven. Kommunen ordnar på regelbunden basis nätverksträffar för lärare i svenska som andraspråk och dessa träffar utgör ett passande forum för ändamålet.

Vid analys av svenska som andraspråkselevs språkkunskaper bör man även titta på hur eleverna lyckas i övriga ämnen. Förmågan att använda språkliga strategier samt ord och begrepp upptar en stor del av undervisningen i svenska som andraspråk. Om eleverna är förtrogna med strategierna och har ett djup och en bred i ordförrådet bör detta även synas i andra ämnen. Genom att ta del av bedömningar i andra ämnen kan man lättare få syn på elevernas språkliga nivå. Detta är extra viktigt om eleven eller elevens föräldrar funderar på varför eleven läser svenska som andraspråk. Elever som är födda i Sverige pratar ofta svenska med lätthet, men brister i sitt språk vid kognitivt utmanande uppgifter. Elevernas språkliga brister blir ofta enklare att se vid utmanande uppgifter, till exempel textproduktion i SO eller NO, vid problemlösningsuppgifter i matematik eller vid receptläsning i hem- och konsumentkunskap.

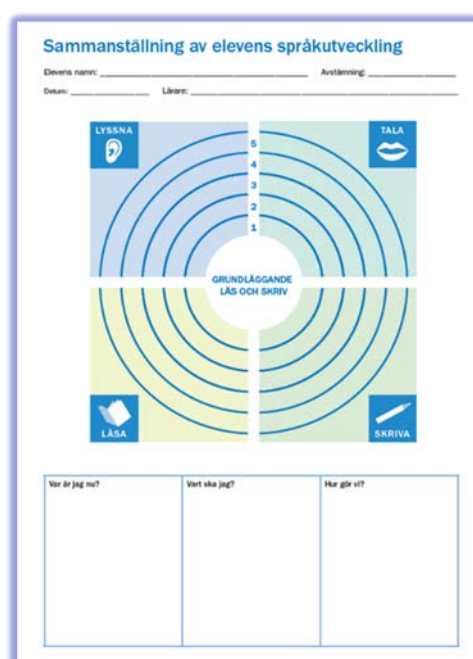
Om eleverna generellt lyckas väl i svenska som andraspråk, men inte i övriga ämnen behöver skolan även tillsammans fundera på hur man får till en framgångsrik undervisning för de flerspråkiga eleverna.

Planera

Utifrån analysen planeras sedan nästkommande steg i undervisningen på individ-, grupp och skolnivå och arbetet i den systematiska cirkeln fortgår. Framgångsfaktorer som tidigare presenterats planeras för i detta steg.

Dokumentera

När en omfattande kartläggning och analys görs ska det dokumenteras. Resultatet av en elevs språkutveckling kan med fördel dokumenteras i Bygga Svenska i mallen som heter Sammanställning. Sammanställning av det kartlägningsarbete som gjorts läggs som bilaga till svenska som andraspråksbeslut som fattas för eleven. För nyanlända elever används en individuell studieplan som en del av dokumentation kring språkbehov och språkutveckling.

Sammanställning av elevens språkutveckling

Elevers namn: _____ Årsklass: _____
Datum: _____ Läsår: _____

LYSSNA TALA
LÄSA SKRIVA

GRUNDLÄGGANDE
LÄS OCH SKRIV

Var är jag nu? Vart ska jag? Hur går vi?

The form is a circular diagram with five concentric rings, numbered 1 to 5 from the center outwards. The diagram is divided into four quadrants: top-left (LYSSNA, ear icon), top-right (TALA, mouth icon), bottom-left (LÄSA, book icon), and bottom-right (SKRIVA, pencil icon). At the center of the rings is the text 'GRUNDLÄGGANDE LÄS OCH SKRIV'. Below the diagram are three empty rectangular boxes for notes, labeled 'Var är jag nu?', 'Vart ska jag?', and 'Hur går vi?'.

Lästips

Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverket 2012

Forskning för klassrummet, vetenskapliggrund och beprövad erfarenhet i praktiken, Skolverket 2013

Greppa språket, Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet, Skolverket, 2012 Gibbons, P; *Ljft språket Ljft tänkandet, Språk och lärande*, Hallgren & Fallgren 2010

Gibbons, P; *Stärk språket stärk lärandet, Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*, Hallgren & Fallgren 2010

Hyltenstam, K & Lindberg, I; *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*

Domeij, R & Karlsson, O; *Delaktig i det digitala samhället- ett flerspråkigt perspektiv* Hajer, M; *Språkutvecklande ämnesundervisning- ett andraspråksperspektiv i alla ämnen* Hägerfelth, G; *Språkarbete i alla ämnen*, Liber, 2011

Stehagen, H; *Språk i alla ämnen, Handbok för kunskaps- och språkutvecklande undervisning*, Gothia Fortbildning, 2014

Jim Cummins; *Bilingual Children's Mother Tongue: Why Is It Important for Education?* 2001, February, Sprogforum, 7(19), 15-20.

Modersmålsundervisningen – en forskningsöversikt

http://www.skolverket.se/polopoly_fs/1.9690!Menu/article/attachment/forskningsoversikt.pdf

Länkar

Nationellt centrum för svenska som andraspråk <http://www.andrasprak.su.se/>

Tema Modersmål <http://modersmal.skolverket.se/sites/svenska/> Modersmål och flerspråkighet

<http://modersmal.skolverket.se/sites/svenska/index.php/forskning>

Skolinspektionen, 2020 <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/svenska-som-andrasprak-i-arskurs-7-9>

Skolverkets statistik: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokA>

Specialpedagogiska myndigheten, SPSM <https://www.spsm.se/stod/fraga-en-radgivare/fragor-och-svar/fragor-och-svar/hur-utreders-vi-sprakliga-kunskaper-hos-en-elev-med-annat-modersmal/>

Bygga Svenska, Skolverket 2017 <https://bp.skolverket.se/web/nyanlandaelever/start>

Referenser

- Eklöf & Kristensson (2012). *Rutin för barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling*. Barn- och ungdomsförvaltningen, Halmstad
- Eklöf & Kristensson (2012). *Teoretisk bakgrund till rutin för arbete med barns och elevers språk- läs- och skrivutveckling*. Barn- och ungdomsförvaltningen, Halmstad
- Hajer, M. (2004). Språkutvecklande ämnesundervisning – ett andraspråksperspektiv i alla ämnen. I Olofsson M (Red), *Symposium 2003 – Arena Andraspråk*: (s. 44-60). Stockholm
- Olofsson, M och Sjöqvist L. (2013). Bedömning i svenska som andraspråk. I Hyltenstam K, Lindberg I (red.), *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle* (s. 685- 723). Lund: Studentlitteratur
- Skolverket.(2011). Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet 2011Stockholm: Fritzes.
- Skolverket. (2012). *Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*.
- Cummins, J. (2001). *Bilingual Children's Mother Tongue: Why Is It Important for Education?* Hämtad från http://www15.gencat.net/pres_casa_llengues/uploads/articles/Bilingual%20Childrens%20Mother%20Tongue.pdf
- Nationellt centrum för svenska som andraspråk. (rev 2015). *När ska en elev sluta läsa svenska som andraspråk?*: Hämtad från <http://www.andrasprak.su.se/om-oss/vanliga-fr%C3%A5gor/grundskola/n%C3%A4r-ska-en-elev-sluta-l%C3%A4sa-svenska-som-andraspr%C3%A5k-1.107734>
- Skollag (2010:800) Prop. 2009/10:165, Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet.
- Skolförordningen (2011:185). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011, (SKOLFS 2011:37).
- Skolverkets Allmänna råd (SKOLFS 2018:247) med kommentarer om betyg och betygsättning.
- Skolverket (2017). Kommentarmaterial till kursplanen i svenska som andraspråk.

Blanketter

Följande blanketter finns publicerade på Halmstad kommuns intranät.

Beslut om Svenska som andraspråk

<https://intranet.halmstad.se/amnenao/hjalpochstod/arbetsrutiner/arbetaiforskolao/chskola/undervisning/sprakundervisning/barnochungdomsforvaltningen.1427.html>

Beslut om att avsluta Svenska som andraspråk

<https://intranet.halmstad.se/amnenao/hjalpochstod/arbetsrutiner/arbetaiforskolao/chskola/undervisning/sprakundervisning/barnochungdomsforvaltningen.1427.html>

Beslut om svenska som andraspråk

Skollorordning 2011:185 5 kap 14 §

Personuppgifter	
Elevens förnamn & efternamn	Elevens personnummer
Skolans namn	Elevens klass

Motivering till beslut

Beslut om att anordna svenska som andraspråk

Ort & datum	
Rektors underskrift	Rektors namnförtydligande

Beslut att avsluta svenska som andraspråk

Personuppgifter	
Elevens förnamn & efternamn	Elevens personnummer
Skolans namn	Elevens klass

Underlag för beslut

Beslut om att avsluta svenska som andraspråk

Ort & datum	
Rektors underskrift	Rektors namnförtydligande

Vi behöver spara och behandla personuppgifter om dig, så som uppgifterna i detta formulär. Syftet med en sådan behandling är för att kunna hantera ditt ärende.

Vi tillämpar gällande lagstiftning vid all behandling av personuppgifter. Den rättsliga grunden för att behandla dina personuppgifter är allmänt intresse. Dina uppgifter kommer att gällas vid avslutade studier, inaktualitet.

Vi kan även komma att dela dina personuppgifter med en tredje part, förutsatt att vi är skyldiga att göra så enligt lag. Personuppgiftsansvarig är Barn- och ungdomsnämnden. Du har rätt att kontakta oss om du vill ha ut information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begärs behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter. Detta gör du enklast genom att kontakta oss på direkt@halmstad.se. Du når vårt dataskyddsbud via vårt kontaktsenter, Halmstad direkt, på telefon: 035-13 70 00. Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att ange klagomål till Datainspektionen.

Vi behöver spara och behandla personuppgifter om dig, så som uppgifterna i detta formulär. Syftet med en sådan behandling är för att kunna hantera ditt ärende.

Vi tillämpar gällande lagstiftning vid all behandling av personuppgifter. Den rättsliga grunden för att behandla dina personuppgifter är allmänt intresse. Dina uppgifter kommer att gällas vid avslutade studier, inaktualitet.

Vi kan även komma att dela dina personuppgifter med en tredje part, förutsatt att vi är skyldiga att göra så enligt lag. Personuppgiftsansvarig är Barn- och ungdomsnämnden. Du har rätt att kontakta oss om du vill ha ut information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begärs behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter. Detta gör du enklast genom att kontakta oss på direkt@halmstad.se. Du når vårt dataskyddsbud via vårt kontaktsenter, Halmstad direkt, på telefon: 035-13 70 00. Om du har klagomål på vår behandling av dina personuppgifter har du rätt att ange klagomål till Datainspektionen.

Bilaga – Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva)

Syftesdel – inledande text

svenska	svenska som andraspråk
<p>Undervisningen i ämnet svenska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.</p>	<p>Undervisningen i ämnet svenska som andraspråk ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om svenska språket. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska tal-och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.</p> <p>Undervisningen ska ge eleverna rika möjligheter att kommunicera på svenska utifrån sin kunskapsnivå, utan att ställa för tidiga krav på språklig korrekthet.</p>
<p>Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier.</p> <p>Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna</p>	<p>Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa och skriva på svenska. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier.</p> <p>Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmåga att skapa och bearbeta texter, enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna</p>

<p>utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.</p>	<p>utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika källor.</p>
<p>I undervisningen ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa.</p> <p>I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.</p>	<p>I undervisningen ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa.</p> <p>I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.</p>
<p>Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan.</p> <p>Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.</p>	<p>Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenska språket, dess normer, uppbyggnad, uttal, ord och begrepp samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan.</p> <p>Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket.</p>
<p>Undervisningen ska även bidra till att eleverna får möta och bekanta sig med såväl de nordiska grannspråken som de nationella minoritetsspråken.</p>	

Syftesdel – sammanfattande mål

Svenska	Svenska som andraspråk
<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift 	<ul style="list-style-type: none"> • formulera sig och kommunicera i tal och skrift
<ul style="list-style-type: none"> • läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften 	<ul style="list-style-type: none"> • läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften
<ul style="list-style-type: none"> • anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang 	<ul style="list-style-type: none"> • anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang
	<ul style="list-style-type: none"> • välja och använda språkliga strategier
<ul style="list-style-type: none"> • urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer 	<ul style="list-style-type: none"> • urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer
<ul style="list-style-type: none"> • söka information från olika källor och värdera dessa 	<ul style="list-style-type: none"> • söka information från olika källor och värdera dessa

svenska, åk 1-3	svenska som andraspråk, åk 1-3
Läsa och skriva	
<p>Centralt innehåll årskurs 1-3 Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll.</p>	<p>Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll.</p>
<p>Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.</p>	<p>Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.</p>
<p>Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom sin text och göra förtydliganden.</p>	<p>Enkla former för textbearbetning, till exempel att i efterhand gå igenom sin text och göra förtydliganden.</p>
<p>Handstil och att skriva på dator.</p>	<p>Handstil och att skriva på dator.</p>
<p>Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.</p>	<p>Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken, ords böjningsformer och meningsbyggnad samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.</p>
<p>Alfabetet och alfabetisk ordning.</p>	<p>Alfabetet och alfabetisk ordning.</p>
	<p>Läsriktning samt bokstävers form och ljud i jämförelse med modersmålet.</p>
<p>Sambandet mellan ljud och bokstav.</p>	<p>Sambandet mellan ljud och bokstav.</p>

svenska åk 1-3	svenska som andraspråk åk 1-3
Tala, lyssna och samtala	
Centralt innehåll årskurs 1-3	Strategier för att lyssna, förstå och muntligt göra sig förstådd i situationer när det egna svenska språket inte räcker till.
Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.	Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder och andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.	Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för olika mottagare. Bilder och andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.
Berättande i olika kulturer, under olika tider och för skilda syften.	Berättande i olika kulturer, under olika tider och för skilda syften.
	Uttal, betoning och satsmelodi samt uttalets betydelse för att göra sig förstådd.
	Svenska språkets uttal i jämförelse med modersmålets.

svenska åk 1-3	svenska som andraspråk åk 1-3
Informationssökning och källkritik	
Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbsidor för barn.	Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbsidor för barn.
Källkritik, hur texters avsändare påverkar innehållet.	Källkritik, hur texters avsändare påverkar innehållet.

S svenska åk 1-3	svenska som andraspråk åk 1-3
C Berättande texter och sakprosatexter	
Berättande texter och poetiska texter för barn från olika tider och skilda delar av världen. Texter i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.	Berättande texter och poetiska texter för barn. Texter i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människors upplevelser och erfarenheter.
Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.	Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning.
Några skönlitterära barnboksförfattare och illustratörer.	
Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras.	Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter för barn, och hur deras innehåll kan organiseras.
Instruerande texter, till exempel spelinstruktioner och arbetsbeskrivningar, och hur de kan organiseras med logisk ordning och punktuppställning i flera led.	Instruerande texter, till exempel spelinstruktioner och arbetsbeskrivningar, och hur de kan organiseras med logisk ordning och punktuppställning i flera led.
Texter som kombinerar ord och bild, till exempel film, interaktiva spel och webbtexter.	Texter som kombinerar ord och bild, till exempel film, interaktiva spel och webbtexter.

Svenska åk 1-3	svenska som andraspråk åk 1-3
C Språkbruk	
Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om.	Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel att skriva ned något man talat om.
Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.	Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.	Hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.
	Vardagliga ords betydelseomfång och kategorisering i jämförelse med elevens modersmål, till exempel att flera ord på ett språk motsvaras av ett ord på ett annat språk.
Skillnader mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom röstläge och kroppsspråk.	Skillnader mellan tal- och skriftspråk, till exempel att talet kan förstärkas genom röstläge och kroppsspråk.

S svenska åk 4-6	svenska som andraspråk åk 4-6
C Läsa och skriva	
Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.	Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både det uttalade och sådant som står mellan raderna.
Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.	Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.
Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.	Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.
Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator.	Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator.
Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textuppbyggnad med hjälp av sambandsord.	Språkets struktur med meningsbyggnad, huvudsatser, bisatser, stavningsregler, skiljetecken, ords böjningsformer och ordklasser. Textuppbyggnad med hjälp av sambandsord.
Hur man använder ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.	Hur man använder ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

svenska åk 4-6	svenska som andraspråk åk 4-6
Tala, lyssna och samtala	
Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.	Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.
Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.	Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.
	Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i skolans ämnen när det egna svenska språket inte räcker till.
	Uttal, satsmelodi och sambandet mellan betoning och betydelse.
svenska åk 4-6	svenska som andraspråk åk 4-6
Informationssökning och källkritik	
Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet.	Informationssökning i några olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på Internet.
Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.	Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

S svenska åk 4-6	svenska som andraspråk åk 4-6
C Berättande texter och sakprosatexter	
Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.	Berättande texter och poetiska texter för barn och unga. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger .	Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt deras ord och begrepp .
Några skönlitterärt betydelsefulla barn- och ungdomsboksförfattare och deras verk.	Några skönlitterärt betydelsefulla barn- och ungdomsboksförfattare och deras verk.
Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.	Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad, typiska språkliga drag samt deras ord och begrepp .
Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, interaktiva spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.	Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, interaktiva spel och tv-program. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag.

S svenska åk 4-6	svenska som andraspråk åk 4-6
CD Språkliga drag	
Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.	Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.
Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.	Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext.	Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext.
Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionala skillnader i talad svenska. Några kännetecknande ord och begrepp i de nordiska språken samt skillnader och likheter mellan dem. Vilka de nationella minoritetsspråken är.	
	Ord och begrepp i skolans ämnen och i vardagsspråk. Synonymer och motsatsord.
	Ords klassificering i över- och underordning, till exempel kläder-tröja.

Svenska åk 7-9	Svenska som andraspråk åk 7-9
Läsa och skriva	
<p>Centralt innehåll årskurs 7-9</p> <p>Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.</p>	<p>Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.</p>
<p>Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.</p>	<p>Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.</p>
<p>Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.</p>	<p>Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.</p>
<p>Redigering och disposition av texter med hjälp av dator. Olika funktioner för språkbehandling i digitala medier.</p>	<p>Redigering och disposition av texter med hjälp av dator. Olika funktioner för språkbehandling i digitala medier.</p>
<p>Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.</p>	<p>Språkets struktur med stavningsregler, skiljetecken, ordklasser och satsdelar.</p>
<p>Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.</p>	<p>Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.</p>
	<p>Meningsbyggnad på svenska i jämförelse med elevens modersmål samt hur orsaks-samband kan formuleras genom olika typer av bisatser.</p>

Svenska åk 7-9	Svenska som andraspråk åk 7-9
Tala, lyssna och skriva	
	Språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd i skolans ämnen när det egna svenska språket inte räcker till.
Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.	Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer .	Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra en presentation .
	Svenska språkets prosodi och uttalets betydelse för att göra sig förstådd. Olika variationer av talad svenska.

svenska åk 7-9	svenska som andraspråk åk 7-9
Informationssökning och källkritik	
Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.	Informationssökning på bibliotek och på Internet, i böcker och massmedier samt genom intervjuer.
Hur man citerar och gör källhänvisningar.	Hur man citerar och gör källhänvisningar.
Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.	Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt

svenska åk 7-9	svenska som andraspråk åk 7-9
Berättande texter och sakprosatexter	
<p>Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter.</p>	<p>Skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter från olika tider och skilda delar av världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.</p>
<p>Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur för ungdomar och vuxna. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.</p>	<p>Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i skönlitteratur. Parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar, inre och yttre dialoger.</p>
<p>Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.</p>	<p>Några skönlitterära genrer och hur de stilistiskt och innehållsligt skiljer sig ifrån varandra.</p>
<p>Några skönlitterärt betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.</p>	<p>Några skönlitterärt betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.</p>
<p>Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.</p>	<p>Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag samt deras ord och begrepp.</p>

<p>Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.</p>	<p>Texter som kombinerar ord, bild och ljud, och deras språkliga och dramaturgiska komponenter. Hur uttrycken kan samspela med varandra, till exempel i tv-serier, teaterföreställningar och webbtexter.</p>
<p>Kombinationer av olika texttyper till nya texter, till exempel informerande texter med inslag av argumentation.</p>	<p>Kombinationer av olika texttyper till nya texter, till exempel informerande texter med inslag av argumentation.</p>

Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva) Centralt innehåll årskurs 7-9

svenska åk 7-9	svenska som andraspråk åk 7-9
Språkbruk	
Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.	Språkliga strategier för att minnas och lära genom att identifiera nyckelord och föra anteckningar.
Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.	Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeladdning.
Nya ord i språket, till exempel lånord.	Ord och begrepp från skolans ämnen och vardagsspråk samt nya ord i språket, till exempel lånord.
	Ordbildning, till exempel avledningar med suffix och prefix. Bildspråk och idiomatiska uttryck.
Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.	Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang, med vem och med vilket syfte man kommunicerar.
Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.	Språkets betydelse för att utöva inflytande och för den egna identitetsutvecklingen.
Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.	Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i olika medier och sammanhang.

<p>Språkbruk i Sverige och Norden. Några varianter av regionalt färgat talspråk i Sverige och olika språk i Norden. Några kännetecknande ord och begrepp samt skillnader och likheter mellan de olika språken.</p>	
<p>Språkbruk genom tiderna. De nationella minoritetsspråken i Sverige och deras ställning i samhället.</p>	

Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva) Kunskapskrav för godtagbara kunskaper årskurs 1-3

svenska årskurs 3	svenska som andraspråk årskurs 3
<p>Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och relatera detta till egna erfarenheter.</p>	<p>Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven utifrån egna referensramar föra enkla resonemang om texternas tydligt framträdande budskap och relatera detta till egna erfarenheter.</p>
<p>Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.</p> <p>De berättande texter eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter.</p> <p>Texterna innehåller grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet klart framgår.</p> <p>Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina</p>	<p>Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter.</p> <p>De berättande texter eleven skriver har en enkel röd tråd samt i huvudsak fungerande handling. Eleven kan söka information ur någon anvisad källa och återger då grundläggande delar av informationen i enkla former av faktatexter.</p> <p>Faktatexterna innehåller egna formuleringar och grundläggande ämnesspecifika ord och begrepp som används så att innehållet blir begripligt.</p> <p>Genom att kombinera sina texter med bilder kan eleven förtydliga och förstärka sina budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna</p>

<p>budskap. Dessutom kan eleven utifrån givna frågor ge enkla omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett enkelt sätt.</p>	<p>frågor om texters innehåll och språk ge enkla omdömen om sina egna och andras texter samt utifrån respons bearbeta och förtydliga sina texter på ett enkelt sätt.</p>
<p>Eleven kan samtala om elevnära frågor och ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår. Dessutom kan eleven ge och ta enkla muntliga instruktioner.</p>	<p>Eleven har ett grundläggande ordförråd som kan användas i samtal om elevnära frågor och ämnen. I samtalen ställer eleven frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att det huvudsakliga innehållet framgår.</p> <p>Dessutom kan eleven ge och ta enkla muntliga instruktioner. Eleven kan uppmärksamma när språkliga missförstånd uppstår och ber då om förtydliganden. Vid samtal använder eleven i huvudsak fungerande språkliga strategier för att göra sig förstådd.</p>

Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva) Kunskapskrav för godtagbara kunskaper årskurs 4-6

svenska årskurs 6	svenska som andraspråk årskurs 6
<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med <i>flyt</i> genom att använda lässtrategier på ett <i>i huvudsak fungerade</i> sätt.</p> <p>Genom att göra <i>enkla, kronologiska</i> sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med <i>viss</i> koppling till sammanhanget visar eleven <i>grundläggande</i> läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra <i>enkla och till viss del</i> underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett <i>enkelt</i> sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.</p>	<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med <i>flyt</i> genom att använda lässtrategier på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt.</p> <p>Genom att göra <i>enkla, kronologiska</i> sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med <i>viss</i> koppling till sammanhanget visar eleven <i>grundläggande</i> läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar, tolka och föra <i>enkla och till viss del</i> underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk. Eleven kan även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett <i>enkelt</i> sätt.</p>
<p>Eleven kan skriva olika slags texter med <i>begripligt</i> innehåll och <i>i huvudsak fungerande</i> struktur samt viss språklig variation.</p> <p>I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med viss säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller <i>enkla</i> gestaltande beskrivningar och <i>enkel</i> handling.</p> <p>Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då <i>enkla</i> resonemang om informationens användbarhet.</p> <p>Sammanställningarna innehåller <i>enkla</i> beskrivningar, egna formuleringar och <i>viss</i></p>	<p>Eleven kan skriva olika slags texter med <i>begripligt</i> innehåll, <i>i huvudsak fungerande</i> struktur och <i>viss</i> språklig variation.</p> <p>I enkla texter kan eleven använda grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet på ett i huvudsak fungerande sätt. De berättande texter eleven skriver innehåller <i>enkla</i> gestaltande beskrivningar och <i>enkel</i> handling.</p> <p>Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då <i>enkla</i> resonemang om informationens användbarhet.</p> <p>Sammanställningarna innehåller <i>enkla</i> beskrivningar, egna formuleringar och <i>viss</i> användning av ämnesspecifika ord och</p>

<p>Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.</p> <p>Dessutom kan eleven ge <i>enkla</i> omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt.</p>	<p>Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt kan eleven förtydliga, förstärka och levandegöra sina texters budskap.</p> <p>Dessutom kan eleven ge <i>enkla</i> omdömen om texters innehåll och språk och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt.</p>
<p>Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.</p> <p>Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning och <i>viss</i> anpassning till syfte och mottagare.</p> <p>Eleven kan ge exempel på nationella minoritetsspråk, föra enkla resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt ge exempel på tydligt framträdande språkliga likheter och skillnader mellan svenskan och närliggande språk.</p>	<p>Eleven kan med ett i huvudsak fungerande ord- och begreppsförråd samtala om bekanta ämnen på ett enkelt sätt. I samtalen kan eleven ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet. Eleven använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd.</p> <p>Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga redogörelser med i huvudsak fungerande inledning, innehåll och avslutning och <i>viss</i> anpassning till syfte och mottagare.</p>

**Skillnader i Lgr11 mellan svenska (sv) och svenska som andraspråk (sva)
Kunskapskrav för godtagbara kunskaper årskurs 7-9**

svenska årskurs 9	svenska som andraspråk årskurs 9
<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med <i>flyt</i> genom att, på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag.</p> <p>Genom att göra <i>enkla</i> sammanfattningar av olika texters innehåll med <i>viss</i> koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven <i>grundläggande</i> läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor tolka och föra <i>enkla och till viss del</i> underbyggda resonemang om <i>tydligt framträdande budskap</i> i olika verk. Eleven kan också föra <i>enkla</i> resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman. Eleven drar då <i>till viss del</i> underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.</p>	<p>Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med <i>flyt</i> genom att, på ett <i>i huvudsak fungerande</i> sätt, välja använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag.</p> <p>Genom att göra <i>enkla</i> sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med <i>viss</i> koppling till tidsaspekter och orsakssamband visar eleven <i>grundläggande</i> läsförståelse.</p> <p>Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter och referensramar samt olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra <i>enkla och till viss del</i> underbyggda resonemang om <i>tydligt framträdande budskap</i> i olika verk.</p> <p>Eleven för också <i>enkla</i> resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman och drar då <i>till viss del</i> underbyggda slutsatser om samband mellan verk och upphovsman.</p>
<p>Eleven kan skriva olika slags texter med <i>viss</i> språklig variation, <i>enkel</i> textbindning samt <i>i huvudsak fungerande</i> anpassning till texttyv</p>	<p>Eleven kan skriva olika slags texter med <i>viss</i> språklig variation, <i>enkel</i> textbindning och <i>i huvudsak fungerande</i> anpassning till texttyv</p>

De berättande texter eleven skriver innehåller *enkla* gestaltande beskrivningar och berättargrepp samt dramaturgi med *enkel* uppbyggnad.

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett *avgränsat* urval av källor och för då *enkla och till viss del* underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.

Sammanställningarna innehåller *enkla* beskrivningar och förklaringar, *enkelt* **ämnesrelaterat** språk samt *i huvudsak* fungerande struktur, citat och källhänvisningar.

Genom att kombinera olika texttyper, estetiska uttryck och medier så att de olika delarna samspelar på ett *i huvudsak fungerande* sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

Dessutom kan eleven ge *enkla* omdömen om texters innehåll och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett *i huvudsak* fungerande sätt.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen **genom att ställa frågor och framföra åsikter** med *enkla och till viss del* underbyggda argument på ett sätt som *till viss del för samtalen och diskussionerna framåt*.

De berättande texter eleven skriver innehåller *enkla* gestaltande beskrivningar och berättargrepp samt dramaturgi med *enkel* uppbyggnad.

Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett *avgränsat* urval av källor och för då *enkla och till viss del* underbyggda resonemang om informationens och källornas trovärdighet och relevans.

Sammanställningarna kännetecknas av *enkla* beskrivningar och förklaringar, *enkelt* och **fungerande kunskapsrelaterat** språk samt *i huvudsak* fungerande struktur, citat och källhänvisningar.

Genom att kombinera olika texttyper, estetiska uttryck och medier så att de olika delarna samspelar på ett *i huvudsak fungerande* sätt kan eleven **förtydliga**, förstärka och levandegöra sina texters budskap.

Dessutom kan eleven ge *enkla* omdömen om texters innehåll, **språk** och uppbyggnad och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet, kvalitet och uttrycksfullhet på ett *i huvudsak* fungerande sätt.

Eleven kan med en *i huvudsak* **fungerande** kombination av **vardagsrelaterat** och **ämnesrelaterat språk** samtala om och diskutera varierande ämnen på ett *enkelt* sätt. **I sådana situationer** kan eleven ställa frågor och framföra åsikter med *enkla och till viss del*

Dessutom kan eleven förbereda och genomföra *enkla* muntliga redogörelser med *i huvudsak* fungerande struktur och innehåll och *viss* anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven kan *föra enkla och till viss del underbyggda resonemang* om svenska språkets historia, ursprung och särdrag samt jämföra med närliggande språk och beskriva tydligt framträdande likheter och skillnader.

underbyggda argument på ett sätt som *till viss del för samtalen och diskussionerna framåt*. **Eleven väljer och använder då i huvudsak fungerande språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd.**

Dessutom kan eleven förbereda och genomföra *enkla* muntliga redogörelser med *i huvudsak* fungerande struktur, innehåll och **språk** och *viss* anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven kan *föra enkla och till viss del underbyggda resonemang* om språkliga varianter inom svenskan samt några tydligt framträdande skillnader och likheter mellan svenskan och andra språk.